

**Національна академія аграрних наук України
Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Інституту біоенергетичних культур і
цукрових буряків НААН України

протокол № 1

від «06» 02 2019 року



Голова вченої ради ІБКіЦБ,
директор ІБКіЦБ, академік НААН
М.В. Роїк

ПОЛОЖЕННЯ

про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у
наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії (PhD) в
Інституті біоенергетичних культур і цукрових буряків
Національної академії аграрних наук України

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти Інституті біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості Інституті біоенергетичних культур і цукрових буряків Національної академії аграрних наук України» (далі – ІБКіЦБ НААН) з метою запобігання плагіату в наукових, навчально-методичних та навчальних працях науково-педагогічних, наукових та інших працівників ІБКіЦБ НААН, докторантів та аспірантів.

1.2. У даному Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

1.2.1. Академічний плагіат – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результат власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

1.2.2. Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

1.2.3. Твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб-сайті ІБКіЦБ НААН (монографія, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації).

1.2.4. Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

1.2.5. Різновиди плагіату:

1) копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
2) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;

3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;

4) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).

1.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

1.4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури та заходи а) із формування етосу, який не сприймає академічну нечесність; б) створення умов, щоб унеможлиблюють академічний плагіат; в) виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях; г) притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

1.5. Система запобігання та виявлення академічного плагіату розповсюджується на наукові та навчальні праці науково-педагогічних, наукових та інших працівників ІБКіЦБ НААН, докторантів, аспірантів та осіб, прикріплених до ІБКіЦБ НААН з метою здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) поза аспірантурою.

2. ЗАХОДИ ІЗ ФОРМУВАННЯ ЕТОСУ, ЩО НЕ СПРИЙМАЄ АКАДЕМІЧНУ НЕЧЕСНІСТЬ

2.1. Формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали.

2.2. Ознайомлення наукових, науково-педагогічних та інших працівників ІБКіЦБ НААН, осіб, які навчаються за цим Положенням та іншими документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат.

2.3. Введення до освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців з вищою освітою навчальних дисциплін, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримування етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними та вторинними інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності.

2.4. Сприяння Раді молодих учених ІБКіЦБ НААН в інформуванні осіб, які навчаються, про правила наукової етики.

2.5. Введення до виховної роботи підрозділів заходів із формування у здобувачів вищої освіти етичних норм, що унеможлиблюють академічний плагіат.

2.6. Розміщення на веб-сайті ІБКіЦБ НААН даного Положення.

3. ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

3.1. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових творів (окрім дисертацій та фахових видань ІБКіЦБ НААН) та навчальних видань.

3.1.1. Усі підготовлені до друку наукові твори та навчальні видання розглядаються на засіданнях структурних підрозділів, в яких працюють автори творів.

3.1.2. При рекомендації твору до друку твір має бути перевірений на відсутність академічного плагіату.

3.1.3. Висновок про невиявлення академічного плагіату у творі вноситься до рішення, ухваленого засіданням (науковим семінаром).

3.1.4. За об'єктивність висновку про невиявлення академічного плагіату відповідальність несе керівник структурного підрозділу.

3.2. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових періодичних видань ІБКіЦБ НААН.

3.2.1. Перед поданням на розгляд Вченої ради ІБКіЦБ НААН періодичного наукового видання ІБКіЦБ НААН редакційна колегія перевіряє прийняті до опублікування статті на відсутність академічного плагіату, про що складається довідка, яку підписує головний редактор видання.

3.2.2. За об'єктивність висновку про невиявлення академічного плагіату відповідальність несе головний редактор видання.

3.3. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при рекомендації до захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів.

3.3.1. При розгляді дисертації, виконаної в ІБКіЦБ НААН, на засіданні підрозділу проводиться перевірка дисертації та автореферату на відсутність академічного плагіату.

3.3.2. Висновок про невиявлення академічного плагіату в дисертації, виконаної в ІБКіЦБ НААН, та її авторефераті вноситься до рішення, ухваленого засіданням підрозділу.

3.3.3. За об'єктивність висновку про невиявлення академічного плагіату в дисертації виконаної в ІБКіЦБ НААН, відповідальність несе керівник структурного підрозділу.

3.3.4. Перед прийняттям дисертації, поданої для захисту до спеціалізованої вченої ради ІБКіЦБ НААН, секретар спеціалізованої вченої ради та комісія, призначена спеціалізованою вченою радою для попереднього розгляду дисертації, перевіряють дисертацію на відсутність академічного плагіату.

3.3.5. У висновку комісії, призначеної спеціалізованою вченою радою для попереднього розгляду дисертації, зазначається невиявлення академічного плагіату в дисертації та авторефераті.

3.3.6. На офіційному веб-сайті ІБКіЦБ НААН в розділі, в якому міститься інформація про роботу спеціалізованої вченої ради, що прийняла до захисту дисертацію (опубліковану монографію) особи, яка здобуває ступінь доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук, оприлюднюються в електронному виді:

- дисертація (монографія) та автореферат дисертації – протягом 10 робочих днів з дати розсилки автореферату дисертації, зазначеної в авторефераті),

- відгуки офіційних опонентів – не пізніше ніж за 10 календарних днів до дати захисту дисертації, зазначеної в авторефераті дисертації.

3.3.7. У разі невиконання вимог, передбачених п. 3.3.6. цього Положення, засідання спеціалізованої вченої ради із захисту дисертації не проводиться.

3.3.8. Відповідальність за дотримання вимог, передбачених пунктом 3.3.6, 3.3.7 цього Положення, несуть голови спеціалізованих вчених рад.

4. ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1. Особа, яка виявила академічний плагіат у науковій чи навчальній праці або дисертації працівника, здобувача вищої освіти ІБКіЦБ НААН чи в дисертації, поданій до захисту в спеціалізованій вченій раді ІБКіЦБ НААН, має право звернутися до Вченої ради ІБКіЦБ НААН з письмовою заявою.

4.2. Заява щодо виявлення академічного плагіату розглядається на засіданні Вченої ради ІБКіЦБ НААН, яка приймає відповідний висновок.

4.3. Вчені рада ІБКіЦБ НААН може розглядати питання щодо наявності академічного плагіату в наукових та навчальних працях науково-педагогічних, наукових та інших працівників ІБКіЦБ НААН, дисертаціях та авторефератах за власної ініціативи.

4.4. У разі виявлення академічного плагіату в дисертації на здобуття наукового ступеню така дисертація знімається із захисту незалежно від стадії розгляду без права повторного захисту.

4.5. Відповідальність наукових, науково-педагогічних та інших працівників ІБКіЦБ НААН за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями.